

Τα αποτελέσματα του διωγμού κατά του μοναχισμού.

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

ΤΑ ΑΣΚΗΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΝΟΡΙΑΣ Β΄ Η ΜΟΝΑΧΙΚΗ ΚΑΙ Η ΚΟΣΜΙΚΗ ΕΝΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ

Τα αποτελέσματα του διωγμού κατά του μοναχισμού.

Η εχθρική στάση απέναντι στον ησυχασμό είχε ολέθριες συνέπειες για την Εκκλησία.

«Για τους Πατέρες της Εκκλησίας, η αυθεντία της Εκκλησίας δεν ταυτίζεται ούτε με την Αγία Γραφή ούτε με τις Οικουμενικές Συνόδους, αλλά με την εμπειρία του φωτισμού και της θεώσεως των προφητών, Αποστόλων και Πατέρων, που εκφράζουν η Αγία Γραφή και οι Οικουμενικές Σύνοδοι. Δηλαδή, στα θεμέλια της Πατερικής αντιλήψεως περί αυθεντίας είναι ακριβώς η ίδια εμπειρική εξακρίβωση της πραγματικότητας που βρίσκουμε στον σπόνδυλο των μοντέρνων θετικών επιστημών.

Η μέθοδος εμπειρικής γνώσεως και η μη απόδοση αυθεντίας σε ανεξέλεγκτο στοχασμό των μη εχόντων εμπειρική γνώση είναι τα ίδια στους Πατέρες και στους μοντέρνους θετικούς επιστήμονες. Διαφέρει το αντικείμενο ως και τα μέσα της γνώσεως.

Το αντικείμενο έρευνας των θετικών επιστημόνων είναι τα κτιστά, ενώ το γνωστό της Ορθοδόξου θεολογίας είναι τα άκτιστα και της σχέσεώς τους με τα κτιστά. Το μέσον έρευνας των κτιστών είναι η παρατήρηση με την βοήθεια οργάνων που κατασκευάζει ο άνθρωπος. Το μέσον παρατήρησης των ακτίστων είναι α) η αδιάλειπτος ευχή του Αγίου πνεύματος στην καρδιά, που είναι δώρο Θεού και αποτέλεσμα της καθάρσεως του νου, και 2) κυρίως η εμπειρία της θεώσεως, που είναι η θεοπτία.

Η αντίθεση μεταξύ Διαφωτισμού και θεολογίας στην Δύση οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι παπικοί και προτεστάντες αντικατέστησαν την εμπειρία του φωτισμού και της θεώσεως με την Αγία Γραφή και με εκκλησιαστική παράδοση χωρίς αυτήν την εμπειρία.

Έτσι κατήντησαν σε σκέτο δογματισμό χωρίς εμπειρική θεμελίωση. Το ίδιο έπαθε η Ελλαδική Ορθοδοξία, δεχομένη την γραμμή του Κοραή εναντίον του ησυχασμού.

Το ίδιο είχε πάθει η Ρωσική Εκκλησία, όταν τον 16ον αιώνα κατεδίκασε επισήμως τον ησυχασμό (στο πρόσωπο του αγίου Μαξίμου του Γραικού¹⁴⁷ και των περί αυτόν ησυχαστών)¹⁴⁸. «Έτσι άνοιξε ο δρόμος για την δυτικοποίηση της Ρωσικής Εκκλησίας, που έφερε εις πέρας ο Τσάρος Πέτρος ο Μέγας (1672-1725). Με τον τρόπο αυτόν και οι Ρώσοι αντικατέστησαν τα ησυχαστικά θεμέλια της Πατερικής Θεολογίας με τον μεταφυσικό στοχασμό και τον τυφλό και χωρίς εμπειρική θεμελίωση δογματισμό»¹⁴⁹.

Ως αποτέλεσμα όλων αυτών ήρθε η αλλοίωση της αυθεντικής Ορθοδοξίας των

πρώτων αιώνων τόσο στην Ρωσία, όσο και στην Ρωμηοσύνη.

Σήμερα ζούμε την αλλοτρίωση του έθνους, της ενοριακής- εκκλησιαστικής ζωής και του αυθεντικού ορθόδοξου ήθους, λόγω της απομάκρυνσής μας από το ήθος της πρωτοχριστιανικής Ενορίας-Εκκλησίας. Το ήθος αυτό βασιζόταν στην εμπειρία του φωτισμού και της θεώσεως. Αυτό ήταν το πρότυπό μας μέχρι την απελευθέρωση από τον Οθωμανικό ζυγό, τόσο των κοσμικών όσο και των μοναχών. Με την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους και την επικράτηση του Προτεσταντικού Κοραϊσμού, το ορθόδοξο πρότυπο ζωής αντικαθίσταται όλο και περισσότερο από τον Δυτικό και κυρίως Αμερικάνικο τρόπο ζωής που είναι εγκοσμιοκρατικός, λογικοκρατικός και υλιστικός. Βρίσκεται δε στον αντίποδα του μοναχικού ήθους, που είναι η αυθεντική συνέχεια του ήθους των πρώτων χριστιανών.

Δόξα τω Θεώ, η Πατερική Ησυχαστική Παράδοση διαφυλάχθηκε σε κάποιους κύκλους και Μοναστήρια μέχρι σήμερα. Συγκλονιστικά παραδείγματα οι σύγχρονοί μας Άγιος Νεκτάριος, Άγιος Σάββας ο εν Καλύμνω, Άγιος Νικόλαος Πλανάς, Αγία Σοφία της Κλεισούρας, Αλ. Παπαδιαμάντης, Άγιος Γεώργιος Καρσλίδης, π. Ιωσήφ Σπηλαιώτης, π. Φιλόθεος Ζερβάκος, π. Αμφιλόχιος Μακρής, π. Ιερώνυμος Σιμωνοπετρίτης, Γέρων Παΐσιος, Γέρων Πορφύριος, Γέρων Ιάκωβος Τσαλίκης και αρκετοί άλλοι λιγότερο γνωστοί η και τελείως άγνωστοι στους πολλούς.

Η σημερινή κοσμική Ενορία, ως συνέχεια της πρώτης ορθόδοξης Ενορίας, της κοινότητας των τρισχιλίων-πεντακισχιλίων των Ιεροσολύμων, καλείται να ξαναβρεί το πρότυπό της, για να γίνει εργαστήριο σωτηρίας και πηγή ζωής- της όντως Ζωής- για τους ανθρώπους. Το Μοναστήρι, η μοναστική Ενορία μπορεί να λειτουργήσει ως πηγή έμπνευσης και οδηγός της.

Απόσπασμα από το βιβλίο:«Τα ασκητικά της Ενορίας» (Ιερομονάχου Σάββα Αγιορείτου) που συν Θεώ θα εκδοθεί σύντομα

147-ΟΆγιος Μάξιμος Γραικός γεννήθηκε στην Άρτα το 1470, αλλάη καταγωγή του ήταν από τον Μοριά και το κοσμικό του όνομα ήταν Μιχαήλ Τριβώλης. Μαθήτευσε

κοντά στον Ιωάννη Μόσχο καίολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Ιταλία. Επίσης, μαθήτευσε στην Ελληνική σχολή της Βενετίας και κατόπιν σπούδασε στα Πανεπιστήμια της Πάδοβας, της Φλωρεντίας και του Μιλάνου έχοντας επιφανείς Έλληνες δασκάλους, όπως ο Ιανός Λάσκαρης, ο Λαόνικος Χαλκοκονδύλης κ.α. Το 1505-6 πήγε στο Άγιον Όρος, όπου εκάρη μοναχός με τόνομα Μάξιμος. Αργότερα ο Άγιος, μετά από παράκληση του τσάρου της Ρωσίας Βασιλείου Ιβάνοβιτς, το 1516, πήγε στη Ρωσία προκειμένου να μεταφράσει διάφορα λειτουργικά και θεολογικά βιβλία στη σλαβωνική. Εκεί όμως συκοφαντήθηκε άγρια από τον ισχυρόγενο της Μονής Βολοκαλάμκ Δανιήλ καί έτσι ο Μάξιμος ταλαιπωρήθηκε επί σειράτων μέξορίες, στέρηση θείας κοινωνίας, φυλακίσεις σιδηροδέσμιοσ καιάλλα βάσανα. Τελικά το 1551 μεταφέρθηκε στη Λαύρα τού Αγίου Σέργιου, όπου οηγούμενοσ τον περιέβαλε με πολλή αγάπη, εκτιμώντασ το πνευματικό του έργο. Εδώ άφησε και την τελευταία του πνοή στις 21 Ιανουαρίου του 1556, αφού συνέγραψε πολλά απολογητικά καίερμηνευτικά έργα. Αναγνωρίσθηκε ωσ Άγιος στις 31 Μαΐου 1988.

148- Πρωτοπρ. Ιωάννου Ρωμανίδου, Πρόλογοσ στο : Ρωμαίοι η Ρωμηοί Πατέρες της Εκκλησίας, Αγίου Γρηγορίου Παλαμά, Έργα, Υπέρ των ιερώσ ησυχάζόντων, Τριασ Α , τόμοσ πρώτοσ, Εκδόσεις: Π.Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1991, σελ.19-21.

149-Ο.π., σελ. 13.

Πηγή: hristospanagia.gr